

Our Write Us Today
ADVERTISING RATES are REASONABLE....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

CITATELJE OPOZARJAMO,
da pravočasno obnove naročni-
no. S tem nam boste mnogo pri-
hranili pri opominih. — Ako je
niste naročnik, pošljite en dol-
lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHELSEA 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 112. — Stev 112.

NEW YORK, MONDAY, MAY 15, 1939—PONEDELJEK, 15. MAJA, 1939

Volume XLVII. — Letnik XLVII.

POGODBA MED MAJNERJI IN OPERATORJI PODPISANA

OD PREJŠNJE POGODEBE SE LE V TEM RAZLIKUJE, DA JE V NJI DOLOČBA O UNIJSKEM SHOPU

Sest južnih družb ni hotelo podpisati. — Governer države Kentucky še vedno preti z vojaštvom. — Majnerji po vzhodnih državah so zadovoljni isto tako tudi premogovni baroni. — Progressive Miners zatrjujejo, da je bila pogodba sklenjena pod pritiskom zvezne vlade.

V soboto zvečer so zastopniki premogarjev in premogovnih baronov podpisali pogodbo, ki bo veljavna dve leti. S tem je bil končan zastoj v premogovni industriji, kakršnega že ni bilo izza 1922.

Sest južnih skupin je s protestom zapustilo konferenco. Ne strinjajo se namreč z določbo glede unijskega shopa, kar je predstavljal eno glavnih Lewisovih zahtev. Lewis je podrl ter s tem izvojal veliko zmago za United Mine Workers.

Ne glede se na stališče, ki so ga zavzeli premogarji po južnih državah, bo jutri začelo obratovati tri četrtine premogarskih premogovnikov.

Nova pogodba je zaključila pogajanja, ki so trajala izza 14. marca, so bila večkrat prekinjena, in je parkrat kazalo, da sploh ne bodo imela nobenega uspeha.

Po podpisovanju pogodbe je Lewis ostro posvaril odpadnike, posebno one v Harlan okraju v državi Kentucky, kjer je govoril A. B. Chandler zagrozil, da bo mobiliziral vojaštvo, ki bo štitilo neunisce majnerje.

— Vojaki ne znajo kopati premoga, — je reklo Lewis, — in v Ameriki so minili časi, — ko so operatorji s silo nagnali majnerje nazaj v majne. Nobenega majnerja ne bodo smeli iz njegovega doma vreči na cesto, in kompanijski najeteži ne bodo nikogar več z orožjem ustrohalovali.

Dasi so zastopniki šestih južnih družb zapustili konferenco, ni imelo to nobenega posebnega vpliva na ostale.

Pogodbo je podpisala Koppers Coal Company, ki je po velikosti druga največja v deželi.

Več kot 250,000 premogarjev v Appalaškem okraju je dobilo povelje, naj se vrnejo na delo, drugi jih bodo pa jutri sledili.

V Appalaškem okraju producirajo letno 311 milijonov ton, dočim znaša proizvodnja v južnih majnah, ki niso hotele podpisati pogodbe, le 70 milijonov ton. Prve zaloge bodo poslane do konca tečega tedna v New York, kjer je morala uprava podzemskih železnic zaradi pomanjkanja premoga skrčiti obrat.

Delavci in operatorji so s pogodbo povsem zadovoljni. Mezde bodo ostale iste in istotako delovni čas. V pogodbo je pa vključena točka glede closed shopa, ki je v prejšnji ni bilo.

— Pogodba ni popolna, — je izjavil Lewis, — toda je najboljša, ki smo jo mogli skleniti v obstoječih razmerah.

J. D. A. Morrow, predsednik Pittsburgh Coal Company, ki je največja družba v vsem okrožju, je izjavil:

— Pogodba je slednjic podpisana. V načinu obratovanja ne bo nobenih bistvenih izpremetib. Pravice operatorjev so s pogodbo popolnoma zaščitene.

SPRINGFIELD, III., 14. maja. — Joe Ozanic, mednarodni predsednik Progressive Miners of America, ki spadajo k Ameriški delavski federaciji, je danes obdolžil zvezno vlado, da je prisilila operatorje po vzhodnih državah, da so podpisali pogodbe z United Mine Workers (CIO).

Demonstracije jugoslovanskih dijakov

GDANSK JE ŠE VEDNO ZELO SPORNA TOČKA

Poljska armada je pripravljena na vojno. — Vojna more izbruhni, ako se Nemčija polasti Gdanska.

VARŠAVA, Poljska, 14. maja. — Poljska je včeraj uradno posvarila Nemčijo, da je njena armada 1,300,000 mož pripravljena na vojno, ako bi se Nemčija s silo hotela polasti svojedne mesta Gdanska.

Poljska vlada pričakuje v ponедeljek nacijske demonstracije v Gdansku.

Poljska, ki je v zvezi z zelo oboroženimi evropskimi državami, se zaveda velike nevarnosti in svari, da bi osvojitev Gdanska zanetila splošen evropski požar.

“Vsak poiskus premeniti se danji obstoj razmer v Gdansku bo imel takojšnjo posledico akcije poljske oborožene si-je, ki je popolnoma pripravljena na vojno,” pravi uradna izjava poljskega vnašnjega urada.

Vlada je objavila svojo izjavo, ker je bila mnenja, da je taka izjava potrebna vsled razburljivih vesti, ki so zadnje dni prihajale iz Gdanska.

Kot pravijo te vesti, upajo nacijsi v Gdansku, da bo Poljska brezbrizna, aka bi v mestu prišlo do plebiscita, ki naj bi odločil, ali naj pripade Gdansk Nemčiji, kot zahteva Hitler, ali pa, ko bi nacijsi vzeli mesto z orožjem.

Da bi Berlin povsem dobro poučen, je bila izjava se stavljena zelo odločno in je dodatek k svarilu, ki ga je podal v četrtek v angleški poslanski zbornici podal ministriki predsednik Neville Chamberlain, ki je reklo, da bo šla Anglia v vojno, ako bi bil napaden Gdansk in bi bila v nevarnosti neodvisnost Poljske.

BERLIN, Nemčija, 14. maja. — Nacijsi upajo, da bo Hitler “poravnal” spor s Poljsko s tem, da bo brez kakega svarila zavzel Gdansk na nacijski način. Nacijsi so prepričani, da bo problem glede Gdanska v kratkem stootstotno rešen.

KRALJ NA POTU V KANADO

QUEBEC, Kanada, 14. maja. — Časnikarji in fotografiji so bili obveščeni, da se kralju Juriju in kraljici Elizabeti, ki prideva v Kanado, ne smejo približati več kot samo 20 kakov in ju ne smejo nagovoriti, dokler jih ne ogovorita kralj, ali pa kraljica.

Fotografom bo dovoljeno nositi suknje, toda morajo biti odkrito, razen v slabem vremenu.

VON PAPEN JE ZAMUDIL LEPO PRILIKO

Hitler je poslal von Papena v Ankaro. — Turški vnanji minister je zavrnil vse njegove ponudbe.

LONDON, Anglia, 14. maja. — Diplomatski krogi poročajo, da baron Franz von Papen, ki velja za najboljšega nemškega diplomata, ni uspel, da zadnjo minutno prepreči angleško-turški sporazum.

Adolf Hitler je poslal von Papena kot poslanika na Turško, ko je opazil, da postaja angleško-francoska fronta s vsakim dnevnim močnejša.

Kot pravijo londonski diplomatski krogi, je von Papen napel vse svoje diplomatske zmožnosti, ko so se angleško-turška pogajanja bližala koncu.

Von Papen je reklo, da bo Nemčija v Balkansko antanto pripeljala tudi Bolgarsko in da bo antanta skupno s Turčijo v zvezi z osjo Rim-Berlin.

Saracoglu pa mu je odgovoril, da je samo ta nameri Nemčije za Turčijo dovolj, da še hitreje sklene sporazum z Angrij.

Nato pa je von Papen reklo, da bo angleško-turški sporazum povečal vojno nevarnost od 40 na 60 odstotkov. Saracoglu pa mu je odgovoril, da je popolnoma nasprotvuga mnenju, da se bo vojna nevarnost zmanjšala od 60 na 40 odstotkov.

GOERING SE JE VRNIL

BERLIN, Nemčija, 14. maja. — Feldmaršal Hermann Goering se je vrnil s počitnic v Italiji in s križarjenja po Sredozemskem morju.

Kander Hitler je sprejel generala Walterja von Brauchitscha, ki mu je poročal o svojih razgovorih z italijanskimi generali.

HITLER BO NADZIRAL TRDNJAVE

BERLIN, Nemčija, 14. maja. — Kander Hitler bo v nekaj dneh odpotoval v Godesberg, odkoder bo pričel nadziranje utrdov ob francoski meji. Pozneje bo nadziral tudi utrdbe na vzhodni meji, da opozori Poljsko in zapadne države na nemško obrambno moč.

Naročite se na "Glas Naroda," najstarejši slovenski dnevnik v Ameriki.

VOJAŠKA ZVEZA MED ANGLIJO IN TURCIJO

Anglija in Turčija sta si obljudili medsebojno vojaško pomoč — Pogodba velja za Sredozemlje.

LONDON, Anglia, 14. maja. — Ministrski predsednik Neville Chamberlain je v poslanski zbornici naznamil, da je prišlo do vojaškega sporazuma med Anglijo in Turčijo. S tem je Anglija prevzela največje obveznosti, ki jih je še prevzela do kake države v svojem stremljenju, da zgradi zid držav proti fašističnim državam.

“Sklenjeno je, da obe države skleneti dolgotrajni sporazum v interesu njune narodne varnosti,” je reklo Neville Chamberlain.

“Angleška in turška vlada,” je nadaljeval Chamberlain, izjavljajo, da v slučaju agresevije, ki bi vodila do vojne v Sredozemlju, se pripravljajo nenečinkovito sodelovati in si pomagati z vsemi svojimi silami.”

Diplomati, kateri so znani pogoji sporazuma, so presenečeni, na kako obsežni podlagi je bil sklenjen.

Ako države osi Rim-Berlin kaj prično v Sredozemskem ali Črnomorju, boste Anglia in Turčija zvezani. Ako države osi kaj prično na Balkanu in bi bili prizadeti turški interesi, bo Anglia pomagala Turčiji. Ako pa bo na kakovostenko način Anglia prizadeta v Sredozemlju, bodisi v svojem lastnem interesu, ali pa vsled svoje jamčenje Grški in Romunski, tedaj ji bo prišla na pomoč Turčija z vso svojo vojaško silo.

To je popolni sporazum med Anglijo in Turčijo za sodelovanje proti agresivnosti onih držav vzhodno od Italije.

Generalna štaba obeh držav se bosta sestala v bližini bodočnosti, da izdelata načrt za skupno vojaško akcijo.

Po sporazumu bodo imeli angleške vojne ladje prost prehod skozi Dardanele in Anglija bo mogla pomagati Romunski v Črnomorju. Toda glede prehoda skozi Dardanele ima po pogodbi, ki je bila sklenjena v Montreuxu, besedo tu di Rusija.

Turčija je sprejela sporazum med Anglijo in Turčijo za sodelovanje proti agresivnosti onih držav vzhodno od Italije.

Generalna štaba obeh držav se bosta sestala v bližini bodočnosti, da izdelata načrt za skupno vojaško akcijo.

Po sporazumu bodo imeli angleške vojne ladje prost prehod skozi Dardanele in Anglija bo mogla pomagati Romunski v Črnomorju. Toda glede prehoda skozi Dardanele ima po pogodbi, ki je bila sklenjena v Montreuxu, besedo tu di Rusija.

Turčija je sklenila že več zvez, da zavaruje svojo neodvisnost. V Balkanski antanti je zvezana z Romunsko, Grško in Jugoslavijo, z azijsko pogodbo pa je zvezana z Afganistanom, Iranom in Irakom. Tudi vojno brodovje po staje vedno močnejše.

Turčija je sklenila že več zvez, da zavaruje svojo neodvisnost. V Balkanski antanti je zvezana z Romunsko, Grško in Jugoslavijo, z azijsko pogodbo pa je zvezana z Afganistanom, Iranom in Irakom. Tudi vojno brodovje po staje vedno močnejše.

Turčija je sklenila že več zvez, da zavaruje svojo neodvisnost. V Balkanski antanti je zvezana z Romunsko, Grško in Jugoslavijo, z azijsko pogodbo pa je zvezana z Afganistanom, Iranom in Irakom. Tudi vojno brodovje po staje vedno močnejše.

Turčija je sklenila že več zvez, da zavaruje svojo neodvisnost. V Balkanski antanti je zvezana z Romunsko, Grško in Jugoslavijo, z azijsko pogodbo pa je zvezana z Afganistanom, Iranom in Irakom. Tudi vojno brodovje po staje vedno močnejše.

Turčija je sklenila že več zvez, da zavaruje svojo neodvisnost. V Balkanski antanti je zvezana z Romunsko, Grško in Jugoslavijo, z azijsko pogodbo pa je zvezana z Afganistanom, Iranom in Irakom. Tudi vojno brodovje po staje vedno močnejše.

Turčija je sklenila že več zvez, da zavaruje svojo neodvisnost. V Balkanski antanti je zvezana z Romunsko, Grško in Jugoslavijo, z azijsko pogodbo pa je zvezana z Afganistanom, Iranom in Irakom. Tudi vojno brodovje po staje vedno močnejše.

Turčija je sklenila že več zvez, da zavaruje svojo neodvisnost. V Balkanski antanti je zvezana z Romunsko, Grško in Jugoslavijo, z azijsko pogodbo pa je zvezana z Afganistanom, Iranom in Irakom. Tudi vojno brodovje po staje vedno močnejše.

Turčija je sklenila že več zvez, da zavaruje svojo neodvisnost. V Balkanski antanti je zvezana z Romunsko, Grško in Jugoslavijo, z azijsko pogodbo pa je zvezana z Afganistanom, Iranom in Irakom. Tudi vojno brodovje po staje vedno močnejše.

Turčija je sklenila že več zvez, da zavaruje svojo neodvisnost. V Balkanski antanti je zvezana z Romunsko, Grško in Jugoslavijo, z azijsko pogodbo pa je zvezana z Afganistanom, Iranom in Irakom. Tudi vojno brodovje po staje vedno močnejše.

Turčija je sklenila že več zvez, da zavaruje svojo neodvisnost. V Balkanski antanti je zvezana z Romunsko, Grško in Jugoslavijo, z azijsko pogodbo pa je zvezana z Afganistanom, Iranom in Irakom. Tudi vojno brodovje po staje vedno močnejše.

Turčija je sklenila že več zvez, da zavaruje svojo neodvisnost. V Balkanski antanti je zvezana z Romunsko, Grško in Jugoslavijo, z azijsko pogodbo pa je zvezana z Afganistanom, Iranom in Irakom. Tudi vojno brodovje po staje vedno močnejše.

Turčija je sklenila že več zvez, da zavaruje svojo neodvisnost. V Balkanski antanti je zvezana z Romunsko, Grško in Jugoslavijo, z azijsko pogodbo pa je zvezana z Afganistanom, Iranom in Irakom. Tudi vojno brodovje po staje vedno močnejše.

Turčija je sklenila že več zvez, da zavaruje svojo neodvisnost. V Balkanski antanti je zvezana z Romunsko, Grško in Jugoslavijo, z azijsko pogodbo pa je zvezana z Afganistanom, Iranom in Irakom. Tudi vojno brodovje po staje vedno močnejše.

Turčija je sklenila že več zvez, da zavaruje svojo neodvisnost. V Balkanski antanti je zvezana z Romunsko, Grško in Jugoslavijo, z azijsko pogodbo pa je zvezana z Afganistanom, Iranom in Irakom. Tudi vojno brodovje po staje vedno močnejše

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)Frank Seker, President
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.**46th Year**

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list na Ameriko	Za New York za celo leto ..	\$7.00	
in Kanado	\$6.00	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	\$3.00	Za inozemstvo na celo leto ..	\$7.00
Za četr leta	\$1.50	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VRAKI DAN IZVEZNI NEDELJ IN PRAZNIKOV

'GLAS NARODA', 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1242

DOPISI bres podpis in osebnosti se ne pribičujejo. Denar za naročnino naj se blagovoli pošljati po Money Order. Pri suremembri kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejdeje bivališče naročnika, da boste najdene našavnika.

EVROPSKA IGRA

Evropski diplomati igrajo hazardno igro, čije izid se ima vkratkom odočiti.

Zdaj so v ospredju Romunija, Jugoslavija in Poljska. Romunsko in Jugoslavijo hočeta dobiti na svojo stran Anglia in Francija, pa tudi Nemčija in Italija jo skušata pridobiti zase.

Nemčija je posvetila izredno pozornost šestnajstletnemu romunskemu prestolonasledniku. Hitler ga je odlikoval z najvišjim nemškim redom, ki ga more dobiti inozemec.

Chamberlain ni hotel zaostajati za Hitlerjem. Romunskemu kralju je zajamčil izdatno posojilo. Dandanes denar namreč več zadeže kot pa medalja.

Diplomatje bluffajo drug drugega, mešetarijo, lažijo, obljubljajo in nimajo nobenih načel več.

Hitler zaenkrat še ne bo pograbil Gdanska in ga priključil Nemčiji. Chamberlain in Daladier sta ga pred tem resno posvarila in fuher je moral to svarilo vpoštovati.

Značilno je, da Francija in Anglia svarita le pred uporabo sile, dočim tajnimi pogajanji ne nasprotujeta.

Ce je resnica, da Chamberlain nagovarja Poljsko, naj se mirnim potom pogodi s Hitlerjem, bo svet kmalu priča držemu Monakovu. Da mora biti v teh poročilih precej resnice, priča tudi dejstvo, da sta Hitler in Mussolini zavrnili vsako posredovanje Vatikana.

V splošnem pa smatra Nemčija Gdansk že za svojo lasti. Urediti bo treba le še vprašanje koridorja.

Ko bo enkrat to urejeno, bo Hitler izsilil svoje zahteve.

Hud zločin ciganov.

Pred nekaj dnevi so poročali, da so na cesti med Santo in Kanizo cigani napadli kmesta Borivoja Jovanovića in njegovo ženo ter ju neusmiljeno popadali na tla, je Aranka pobegnila. Žal, pa ni mogla povzdigni, kje leži ciganskog tabor, kjer so jo pustili ležati na cesti. Zdaj pa poročajo hrvatski listi, da je bila z Jovanovićem tudi njuna 17-letna hčerka Aranka, ki so jo cigani odpeljali s seboj v svoj tabor, kjer so jo prav tako na okrutni način mučili, dokler jim ni izuspeha.

ročila 50 dinarjev, ki jih je imela pri sebi. Za ta denar so si cigani kupili žganja in se ga napili. Ko so od pijanosti popadali na tla, je Aranka pogremala. Žal, pa ni mogla povzdigni, kjer leži ciganskog tabor, kjer so jo pustili ležati vanj. Je imela zavezane oči, ko pa je pobegnila, je bila tema. Orožniki isčejo zločinske cigane, vendar doslej še niso imeli.

Sestnajst milijonov dinarjev.

je poddedovala revna mlinarjeva žena Marija Bosanac iz Miškole pri Drveti v Bosni. Te dni je prejela od zagrebačkega konzula pismo v katerem je konzulat obvešča, da ji je pred kratkim v Ameriki umrla njena birmanska botra postavila za univerzalno dedinjo. Botra je že pred mnogimi leti odšla v Ameriko, kjer se je precej bogato poročila. Pred nekaj leti ji je umrl mož, ki ji je vse zapustil, zdaj pa še ona. Ker ni imela nobenih bližnjih sorodnikov, se je na smrtni posteli spomnila Marije Bosančeve, ki ji je pred davnimi leti vezala birmo. Premoženje umrle je ocenjeno na 16 milijon dinarjev.

"Kava ohranja človeka mladega,"

zatrjuje 120 letni Avram Mikič, ki živi v vasi Subotinac pri Aleksincu. Mikič se kljub svo-

PO VIHARJU V OKLAHOMI

Pogled na mesto Capron v severnem delu Oklahome, kje vihar zahteval osem človeških žrtev in povzročil ogromno škodo.

Iz Jugoslavije**Okrug 100 ljudi je v Bosni vsako leto ubitih v preprih zaradi zemlje.**

V vasi Gradiščen pri Zenici je prišlo do krvavega obračuna navanja zaradi zemlje, v katerem je bil ubit 40 letni kmet Šerif Baraković. Šerifova tetka Haliba Smajlić je pred časom poklonila svojemu nečaku kos zemlje, vendar mu je prepovedovala, da bi jo prodal svojemu bratu Hasanu. Zaradi tega je prišlo med Šerifom in Hasandom do prepriha. Hasan je zahteval, da mu Šerif prodaja polovico te zemlje, na kar je Šerif pristal. Pri razumevanju pa je prišlo med njima do prepriha in pretepa, v katerem je Hasan z nožem zabodel Šerifa do smrti.

V vasi Trnju pri Čakovenju se je odigrala v hiši posestnika Santa dražinske tragedija s smrtni mizidom. Josip Santo je zabodel z nožem do smrti svojega 25 letnega sina Ljudevitja. Do naboja je prišlo zaradi tega, ker se je Ljudevit, ki je bil delaven in soliden fant hotel ozentil proti očetovi volji. Te dni je prišlo med njima do hudega prepriha, v katerem je starec, ki je znan pijačec, zgrabil nož in ga porinil sinu v prsi. Starceški sin je priskril bratu na pomoč, toda bilo je prepečno. Starce je zavil telo nož tudi proti starcešemu sinu, toda ta je prestregel udarec s stolom, nato pa ga je udaril s stolom, da je padel na tla. Hud ranjenec Ljudevitova so prepeljali v bolnišnico, kjer je kmalu umrl. Starci so orožniki zaprli.

To je samo nekaj večjih stroškov muzikanta, ako hoče napredovati in učiti mladino. Za to bo Mr. Koprivšek pridel takoj zvan "Booster Dance" in voselice v soboto 27. maja ob 8.30 uri zvečer na 62 St. Marks Place New York N. Y., kjer bo igral njegov orkester in Johnny Zedar na harmoniku. Imena vseh "boostterjev" bodo tiskana v poslovnem spominski knjigi. Vstopina 25 centov. Vsa imena za "Boosters" morajo biti poslana na naslov: Jerry Koprivšek Jr. 416 East 9th St., New York, N. Y., ne pozneje kot do 21. maja. Vsi ste vabjeni, da se udeležite veselice 27. maja.

Zapeljivca svoje hčere je ubil.

Pred sodiščem v Mitrovici se je te dni zagovarjal 60-letni

AKO NAMERAVATE OBISKATI SVETOVNO RAZSTAVO

boste rabili

MAPO

Mesta New Yorka

DOBITE JO

BREZPLAČNO

AKO NAROČITE

Slovensko-**Amerikanski****Koledar**

ZA 1939

Cena Koledarja je:

50 centov

Imamo jih še nekaj!

"Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

(Lahko pošljite vsoto v poštnih znamkah po 2 oziroma po 3 centi.)

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnom kurzu.

V Jugoslavijo:

Za \$ 2.40	Din. 129
\$ 4.70	Din. 290
\$ 6.80	Din. 300
\$10.70	Din. 500
\$21	Din. 1000
\$41	Din. 2000

V Italijo:

Za \$ 0.30	Lir. 100
\$ 12	Lir. 200
\$ 29	Lir. 500
\$ 57	Lir. 1000
\$112.50	Lir. 2000
\$167	Lir. 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CESE PODVZNE SPREMEMBE GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah, dovoljujemo še boljše pogajanje.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJE ŠEJMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOBINJO \$1.—**SLOVENIC PUBLISHING COMPANY**
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK**Dopisi****New York, N. Y.**

Jerry Koprivšek Jr., organizator slovenske cerkve v New Yorku, namerava ustanoviti nov Mladinski pevski zbor takoj jeseni. Pisal bo vsem slovenskim starišem v Brooklynu in New Yorku, naj vpišejo svoje otrokete v ta zbor.

V poletnem času namerava spisati posebno knjigo za učence not. V tej knjigi bodo pojavljena razlage najvažnejša pravila o notah, da se bo lahko vsak naučil čitati note, pevce ali muzikant.

Ob ženem bi moral tudi dobiti dosti novih pesmi za otroke. Pesni morajo biti večinoma prepisane, ker ako se hoče zanimanje pevecov obdržati, se jom mora dati novi material.

Ravno tako se vedno rabijo novi plesni komadi, ameriški in slovenski, ki jih mora Mr. Koprivšek vedno kupovati za svoj orkester, ali sam zlosti.

To je samo nekaj večjih stroškov muzikanta, ako hoče napredovati in učiti mladino.

Za to bo Mr. Koprivšek pridel takoj zvan "Booster Dance" in voselice v soboto 27. maja ob 8.30 uri zvečer na 62 St. Marks Place New York N. Y., kjer bo igral njegov orkester in Johnny Zedar na harmoniku. Imena vseh "boostterjev" bodo tiskana v poslovnem spominski knjigi. Vstopina 25 centov. Vsa imena za "Boosters" morajo biti poslana na naslov: Jerry Koprivšek Jr. 416 East 9th St., New York, N. Y., ne pozneje kot do 21. maja. Vsi ste vabjeni, da se udeležite veselice 27. maja.

SEZNAM OBISKOVALCEV**SVETOVNE RAZSTAVE**

V NEW YORKU

Rojaki, ki pridejo na obisk v New York, ako želite imeti ime v seznamu, se lahko oglase s dopisom ali pa po klicu po telefonu: CHelsea 3-1242. Naš urad je odprt od 7. zjutraj do 4. popoldne (ob sobotah do 1. popoldne).

Poročevalce.

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj; KADAR hočete poslati denar v stari kraj;

se zaupno obrnite na nas, in postrežni boste točno in pošteno. Dolgoletna skušnja Vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

SLOVENIC PUBLISHING CO.**:=POTNIŠKI ODDELEK "GLASA NARODA":**

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Peter Zgaga

Jugoslovanski študentje pretestirajo, ker hrvaško vprašanje se doslej ni rešeno. Vse kaže, da hodo še dolgo proti.

Prine Pavle je odpotoval v Rim, pa tudi v Berlin je po vabi.

Po mojem mnenju bo eno potovanje dovolj, pa bo hrvaško vprašanje rešeno.

Prijatelj Anton Terbovec, urednik "Nove Dobe" mi piše: "Kako pa noge! Zdaj bi bilo pa že čas, da jo povlečes kam na izprehod! Ali si že da kaj dopovedati? In čas bi tudi že bil, da spet enkrat prideš po gledat Cleveland in našo Beautiful Ohio, ki je v tem času res beautiful, vsi zaslužni v vjetje."

Jaz sem se flu in njeni mi javkastili po sledie, upam, dokončno izmebil, in živiljenje je spet lepo. Posumno že more človek

Kratka Dnevna Zgodba

GELŠ JONTESSOVA:

RANDEVU

Od cestnih lučih razsvetljene lipe ob obeh straneh ceste so bile kakor petrolejke, naliite z dišečim oljem. Nad mestom je rastel mesec, nad njim Bog; na zemlji z melanholijsko oblitimi večer zgodnje ponadli.

Roko v roki sta s tisto intimitnostjo zaljubljene, ki pridejo z dežele v mesto, da si nakupijo poročni pajačolan in mreže, svilo za nevestino obliko, rdečkastorjavje čevlje in suknjo in klebuk, srajejo in kravato za ženino in ki ne slisijo hujanja avtomobilov, niti ne opazijo ironičnega smehljaja mimogredov. V prijemu raskave robe, v rahlem drhtenju prstov, v pokorno vdahom utripanju žil, v tem je njima zavest. Samo oči govorijo: ti in jaz.

Taka sta bila Šalha Kraljeva in maturant Gregorij Čuden, ujeni prvi fant.

"Če sem s teboj v Tivoliju, dragi, se mi zdi, da sem v cerkvi. Saj veš, da sama brez tebe ne upam sem; ta divni Tivoli, ta gozd, ta park, te poti po serpentinah, to je svetšče zaljubljenosti. Kakor da bi se nečimela v poročni pajačolan, ne da bi imela ženino, se mi zdi, da grem sama brez tebe med to smrečje. In zato, ker je takoj tako lepo te imam že bolj ruda; takoj vdano se počutim ob tebi. Še celo ranjši imam, da si ti pri meni, kakor — mama."

Zhodno jo je v vest in popravila jet:

"Anupak mama imam tudi ruda," Vest ji je popravila: Si imela, a tvoj nagon se zdaj puli za vse kaj drugemu, kakor je maternina ljubezen, toda vsljivo opombo vesti je prešlašala. Vendar se je občutek velikega groha počasi splazil vanjo. Kakor da se je s tem, ko je dala iz sebe to izjavo, enkrat za vselej pregrešila nad materjo; greh je storila, ki ga ne bo mogla izbrisati z ničemer več. Težko ji je leglo na dušo vsljivo, očitajoče razpoloženje.

"Ne, mammo imam najrajši, drugače jo imam rada," je popravljala. Cutila pa je, da se samo zapleta v nekaj, kar ne more dolečno izraziti. S povešeno glavo je obmoknila. Sklenjena v objemu sta prisluškivala dvojnemu bitju sreca.

"Pusti, da te poljubim," je zaprosil fant.

"Ne, prosim te nikar — bojim se tega."

Na poti, na serpentinali je zašumelo: fant je hotel dekle poljubiti, dekle se je branilo — slušila je s strahom, da bi poljub bil začetek greha.

"Vrag s tabo!"

RANDEVU

Odrnil jo je. S sklonjeno glavo in s kapo v rokah je občuta odmaknjena od njeka. Jokala bi, kričala, pokleknila bi preden in bi ga prosila, naj se je usmilj, naj jo ima rad takšno, kakršna je; otročjo. Naj se ne jezi na njo, če se ne upa.

Fant je ostal togoten in je strme stremed predse; to bedna dekle, kaj misli, da se bosta celo večnost takole gledala. Pol leta se je mučil za tisti bedasti poljub; vendar ne bo vse življenje Romeo igrat.

"Poljubi me," je zaprosila. "Ne," se je branila njegova vih rok. Odrnil jo je. Škrnil je z zobimi, ko si je česal lase.

"Brž daj," je rekel in potrel po cesti. Stekla je za njim. Še kaže si ni mogla posaditi na glavo. Hotel je, da je morala ob njem malone teči. Preplašeno se je ozirala vanj. Neizprosno trd je molčal in hotel, gleddal naravnost predse in se zmenil ni zanjo. Kakor da bi pozabil da hodi tudi ona ob njem. Dekle pa je prav to uro, ko je uvidelo, da je nezaobiljeno z njo, bilo takoj zelo potrebno tolazbe; pojedal je ogromen kup emokov. Tako, tako ga ljubim, še en sam emok ne bi dala zanj, si je zaščepala. Zakrohotala se je; pred ogledalom je sunkomava vrgla glavo vznak in oči so se ji zbliskale, ko si je prisegla: Zdaj si bo poiskala nekoga, da se bo oddolžila za sramoto. Dokazala bo, da ji ni nič, da lahko takoj dobri namestnika, da še daleč ni tako grda in ničeva. Izposodila si še prav njegovega najboljšega prijatelja, naj se mu fant pobaha, koliko več uspeha je imel!

"Nisi vedela, da ni bilo samo za tebe, kar je bilo v tem? Oče še ni večerjal."

O maturi mi bo pripovedoval nič drugega. Poslednje upanje je, da je zdrkuilo z nje. Da, vedela je to; to je bilo zato, ker so ga zarnice in bližajoče mesto narodile treznega.

"Kako to, saj si študiral, Kadar sva bila skupaj, se ti je mudilo domov študirati. Kako to?"

"Nisem mogel delati, preveč me je motila Nada. To menda veš, da sem zaljubljen v Nado. Saj poznal Nado, mojo kolegico."

"Poznam,"

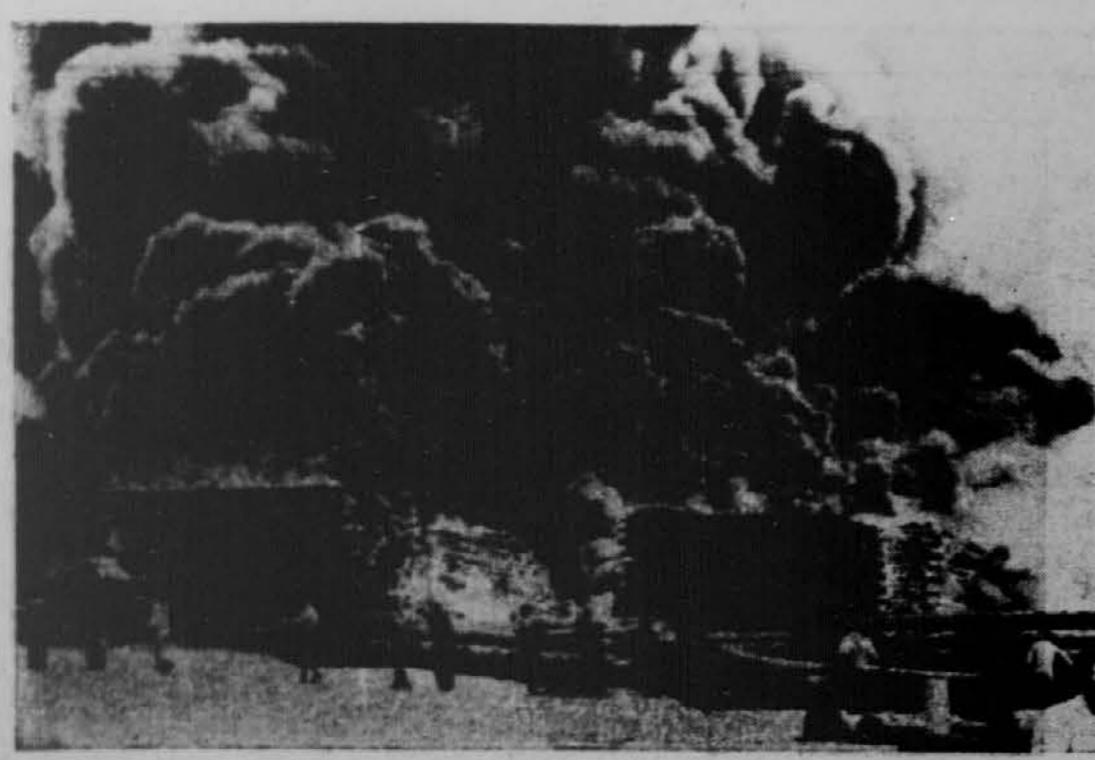
"Njo ljubiš in zato si pal?"

"In jaz — prvi poljub sem ti dala . . ."

Zakaj si storil to? bi rada zkritivala, toda molčala je.

"In jaz sem rekla celo, da skim podjetji."

SILEN POŽAR

Tragedija najstarejšega četniškega vojvode.

Najstarejši četniški vojvoda in nacionalni borec, sin srbskega Porečja, Brajan Matovič, preživel v visoki starosti svoje najhujše čase. Zapisan od svojih najbližjih, brez vseh življenjskih sredstev hodi starci starec ob zatonom svojega burnega, z junaštvom in požrtvovanjem omenjanega življenja po Skoplju, od hiše do hiše, da se bedno preživlja od mitošine. Domovina je bila sicer hvaljena velikemu junaku Brajamu, ki je dobil kot četnik 5 ha rodovite zemlje v okolici Skeleja. Zzrnil si je hišo, a je vse to prepustil svojemu vnuku v upanju, da bo imel prijetje zatočišče na staru leta. Vnukova družina pa je dedovo krvavo prisluženo premoženje.

zapravila in zdaj je nekdanji junski četniški vojvoda Brajan Matovič berač.

75.000 dinarjev občinskega denarja je ponovil.

V vasi Mandjelosu pri Mitrovici je bil od konca 1936 nameten kot občinski blagajnik Rako Jovčič. Jovčič je živel zelo razkošno in užival v mitroških nočnih lokalih glas kavalirja. Ko pa je pri občinskih volitvah znagala opozicija, so novi občinski možje odprli velik primanjkljaj v občinskih blagajniki. Novi župan je postal okrajenski načelnik 7 prijav zoper bivšega blagajnika. Jovčič se je slednje sam prijavil oblastem ki so ga izročile sodiščen. Te dni je bila proti njemu razprava, na katere je prislo na dan, da je Jo-

vičič poveril nad 75.000 din občinskih davčin, ki jih je sam pobiral. Obsojen je bil na dve leti ječe na tri leta izgubitve lastnih pravic in seveda na izgubo službe.

Pajdaš razbojnika Čaruge je dočakal svoj bodo.

Med kaznjenci, ki so bili pred odstrelitvijo dolgaletne ječe odpuščeni iz kazničnice v Zenici, je tudi Franjo Turkovič, član nekdanje velike tolpe razbojnika Čaruge. Obsojen je bil na 20 let ječe. Ko so mu naznamnili, da mu je tri leta prej zasijala svoboda, je od presečenja padel v nezavest. Turkovič je z laj na poti v Slavonijo v svoj rojstni kraj, kjer je bila pred dolgimi leti Čaruga tolpa strah in trepet prelivala.

RAZGLEDNICE

Newyorške

SVETOVNE RAZSTAVE

DOBITE PRI

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET
NEW YORK

35 RAZLIČNIH RAZGLEDNIC V BARVAH, PREDSTAVLJAJUČIH NAJVEČE ZANIMIVOSTI TE OGROMNE RAZSTAVE

CENA ZBIRKE

50c

(Poština plačana)

Vsota lahko pošteje v znakih po 2 ozirona po 3 centi.

Poučni spisi:

AHN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. —

Trda vez, 279 strani. Cena \$1.10
Učna knjiga za Nemce in za one, ki so nemške znanstni.

AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trunk. (608 strani.) Trdo vezano
Opis posameznih držav; priseljevanje Slovencev; njihova društva in druge narorne ustanove. Bogato ilustrirano.

Cena \$5.00

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO. Sestavlil dr. F. J. Kern. Vezano.

Cena \$2.00

BURSKA VOJSKA. 95 strani. Cena 40c

BODOČI DRŽAVLJANI naj naroda knjizice —
"How to become a citizen of the United States".

V tej knjigi so vse pojasnjena in razkrite za naseljence.

Cena 35c

BREZPOSELNOST IN PROBLEMI SKRBSTVA ZA BREZPOSELNE. 75 strani. Cena 35c.

DENAR. Spisal dr. Karl Englis. 236 strani.

Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasno. Pisatelj, ki je znan češki narodno-gospodarski strokovnjak, je razširil svoje delo tako, da bo shullo sičerstveno kot orientacijski 9 denarju.

Cena 80c

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNICKI. spisal Franjo Dušar. 278 strani. Cena trda vez.

Cena \$1.50

Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdravljenje; slike.

Cena 70c.

DO ORHIDA DO BITOLJA. 100 strani.

Zanimiv potopis s slikami načinov naše stare domovine, ki so Slovencem le malo znani.

Cena 70c.

GOVEDOREJA. Spisal R. Legvart. 143 strani. S slikami.

Cena \$1.25

IZ TAJNOSTI PRIRODE. 82 strani.

Popolnji spis o naravoslovju in zvezdoznavstvu.

Cena 50c

KOKOŠJEREJA. Sestavlil Valentin Razinger. 64 strani. Cena trdo vezova Broš

Cena 35c

KRATKA SRBSKA GRAMATIKA. 68 strani. Cena 30c.

KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV, HRVATOV IN SRBOV. 95 strani. Cena 30c.

KNJIGA O LEPEM VEDENJU. (Urbanit.) Vez.

Cena \$1.25

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 str. Cena 50c.

KUBIČNA RAČUNICA. Trda vez, 144 str.

Navodila za izračunavanje okroglega, rezanega in tečanega lesa.

Cena 75c.

LJUDSKA KUHARICA, najnovejša in praktična

Cena 50c

MATERIJA IN ENERGIJA. Spisal dr. Laco Cermej. 8 slikami. 180 strani.

Nauk o atomih, molekulah in elektronih. Pojedno pisana razprava o izdelovanju moderne znanosti.

Cena \$1.25

MLJETARSTVO. Spisal Anton Pevc. 8 slikami 168 strani.

Knjiga na mljetarje in ljubitelje mljetarstva sploh.

Cena \$1.00

Kuharske KNJICE

LJUDSKA KUHARICA

Nejnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

KUHARICA

965 navodil, 255 strani. Cena: broš.

\$1.25, vez. \$1.50

SLOVENSKA KUHARICA

Načinovanje v zgodnjem in srednjem veku.

Cena 50c.

ZDRAVILNA ŽELIŠČA

62 strani. Cena 50c.

VERNE DUŠE V VICAH

Spisal Prosper Merimee. 80 strani. Cena... \$1.00

Eden najboljših spisov francoskega mojstra.

vzeta iz načega kmetijske življenja.

Cena 50c.

VOLK SPOKORNIK</h

PROBLEMI PRISELJENCA

Inozemska žena ameriškega državljanja potrebuje povratni permit.

VPRAŠANJE: Poročila sem se z naturaliziranim državljanom leta 1927. Sama nisem še zaprosila za ameriško državljanstvo. Nameravam obiskati stari kraj. Ali morem dobiti ameriški potci list?

ODGOVOR: Ne. Priskrbite si povratno dovoljenje (Re-enter permit), pa vložite prošnjo začnj približno šest tednov pred namenanim odhodom.

Ako ste prvič prišla v Združene države po 1. juliju 1924, ali pa ako sta legalizirala svoj prejšnji nepostavni prihod potom taksovanje registracije oziroma ako ste kedaj poprej dobila tak permit, morate vposlati svojo prošnjo na priseljenškega in naturalizacijskega komisarja v Washingtonu. Drugače morate osebno zaprositi pri najbližjem priseljenškem in naturalizacijskem uradu. Ako radi tehtnega razloga ne morete osebno iti tja, smete tja vposlati svojo prošnjo po pošti pa morate priložiti zaprskano izjavo (affidavit) v katere razložite razlog zakaj ne morete priti osebno. Z vsakokratno prošnjo treba priložiti dve fotografiji in Money order za \$3.00, plačljiv na Commissioner of Immigration and Naturalization, Washington, D. C.

Imigracijski položaj bivšega pomorščaka.

VPRAŠANJE: Prihal sem mnogokrat v Ameriko, vedno kot mornar. Zadnjikrat pa sem zapustil ladjo — leta 1929 — in ostal v tej deželi. Leta 1936 pa sem se zopet vrnil kot mornar in služil sem dve leti. Od tedaj naprej sem zapot postal na kopnem. Ali smem poslati poženjo in otroka, ki sta v starem kraju?

ODGOVOR: Iz zgornjih vabil navedb sodimo, da ste obiskali Ameriko, vedno kot mornar. Zadnjikrat pa sem zapustil ladjo — leta 1929 — in ostal v tej deželi. Leta 1936 pa sem se zopet vrnil kot mornar in služil sem dve leti. Od tedaj naprej sem zapot postal na kopnem. Ali smem poslati poženjo in otroka, ki sta v starem kraju?

Parlament, ki je drugače tako radoveden in ki ministrskemu predsedniku gleda zmanjševanje političnih vprašanj neprerastno zastavlja bolj ali manj prijetna vprašanja, es je čeval, da bi glede nove postavke kakšno znil. Bilo bi tudi zmanj, kajti prej bi stereotipni odgovor. Pojasnil o tajni službi ni mogoče dajati, ker bi ti odgovori

V številkah, 2.303.000 delavcev je bilo zaposlenih, 405.000 pa nezaposlenih. V prvih mesecih tekočega leta se je število nezaposlenih nekoliko zmanjšalo, ali razmere zaposlenosti so še danes vse drugo kot dobre.

Posojila za izboljšanje prsti.

VPRAŠANJE: Slišal sem, da farmar, ki želi saditi alfalfa ali pa kupiti apno in druga oplodila, more dobiti posojila od federalne vlade. Ali je to res?

ODGOVOR: Farm Security Administration daje posojila farmarjem, ki hočejo storiti potrebno za oplojenje ali konserviranje prsti. Prosilec pa mora biti priporočan od poljedelskega konservacijskega odbora dotedne county. Vaš okrajni poljedelski agent vam more dati potrebne informacije, kje in kako naj zaprosite za tako posojilo.

OD VSEPOVSOD

ANGLEŠKA TAJNA SLUŽBA.

Nobena dežela na svetu ne izdaja za svojo tajno službo menada tako velikih vstop, kakor Anglia. V zadnjih petih letih je za svoj proslavljen Seeret Service izdala na primer leta 1934 180.000 funtov šterlingov leta 1935, že 250.000, leta 1937 350.000, in leta 1938 450.000 funtov šterlingov. Letos so postavko za tajno službo v spodnji zbornici brez debate povisili na pol milijona funtov šterlingov. To se pravi, da izdaja Anglia za tajno službo letno šestkrat toliko, kakor pred vrojno.

Parlament, ki je drugače tako radoveden in ki ministrskemu predsedniku gleda zmanjševanje političnih vprašanj neprerastno zastavlja bolj ali manj prijetna vprašanja, es je čeval, da bi glede nove postavke kakšno znil. Bilo bi tudi zmanj, kajti prej bi stereotipni odgovor. Pojasnil o tajni službi ni mogoče dajati, ker bi ti odgovori

ZA KRATEK ČAS IN ZABAVO NASLEDNJE KNIGE TOPLO PRIPOROČAMO LJUBITELJEM ZDRAVEGA HUMORJA

DOMAČE ŽIVALLI. 72 strani. Cena \$10

GODČEVSKI KATEKIZEM. 61 strani. Cena \$15

EUMORESKE IN GROTESKE. 180 strani. Cena \$10

Trda vez. Cena 1.—

12 KRATKOČASNIN ZGODBIC. 72 str. Cena \$15

PO STRANI KLOBUK. 150 strani. Cena \$10

POL LITRA VIPAVCA, spisal Feigel. 136 str. \$10

PREDTRŽANI, PREŠERN IN DRUGI SVETNIKI V GRAMOFONU. 118 strani. Cena \$15

SANJSKA KNJIGA. \$10

SLOVENSKI ŠALJIVEC. 30 strani. Cena \$10

SPAKE IN SATIRE. 150 strani. Cena \$10

TIK ZA FRONTO. 150 strani. Cena \$10

TOKAJ IN ONKRAJ SOTLE. 67 strani. Cena \$10

TRENUTEK ODDIH. \$10

(Knjiga vsebuje tudi Žalolgo "Vse naše").

189 strani. Cena \$10

ZENINI NAŠE KOPRNELE. 111 strani. Cena \$15

TE KNJIGE LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

*16 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

VSE PARNIKE
in LINIJE
ki so važne za Slovence
zastopa:
SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

ODPLUTJA — Mesece Maj

17. maja:
Aquitania v Cherbourg
Hansa v Hamburg
Normandie v Havre
20. maja:
Saturnus v Trst
Columbus v Bremen
23. maja:
Nieuw Amsterdam v Boulogne
24. maja:
Queen Mary v Cherbourg
Deutschland v Hamburg
25. maja:
Champlain v Havre
26. maja:
Bremen v Bremen
27. maja:
Conte di Savoia v Genoa
31. maja:
Aquitania v Cherbourg
Hamburg v Hamburg
Normandie v Havre
2. junija:
Europa v Bremen
3. junija:
Rex v Genoa
4. junija:
De Grasse v Havre
6. junija:
Le de France v Havre
7. junija:
Queen Mary v Cherbourg
New York v Hamburg
10. junija:
Vulcanus v Trst
Columbus v Bremen
12. junija:
Bremen v Bremen
Champlain v Havre
Nieuw Amsterdam v Boulogne
14. junija:
Aquitania v Cherbourg
Normandie v Havre
Hansa v Hamburg
17. junija:
Conte di Savoia v Genoa
20. junija:
Europa v Bremen
21. junija:
Queen Mary v Cherbourg
Le de France v Havre
Deutschland v Hamburg
24. junija:
Saturnus v Trst
27. junija:
De Grasse v Havre
28. junija:
Aquitania v Cherbourg
Normandie v Havre
Hamburg v Hamburg
30. junija:
Bremen v Bremen
Mauretania v Cherbourg

ŠVICA GRADI ZAKLONIŠCA.

Mestni svet v Curiu je določil v svojem proračunu za leto 1939-1940 dva milijona švicarskih frankov za gradnjo zaklonišč proti napadom iz zraka. S tem denarjem bodo gradili nova zakslonišča ter spremeniли v zaklonišča takšne prostore, ki se dajo prenrediti ob majhnih stroških. Predvsem bodo švicarji pri gradnji zaklonišč pazili na zdravstvene pripomočke in elektriko, na instalacijo in na opremo s pohištvo.

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

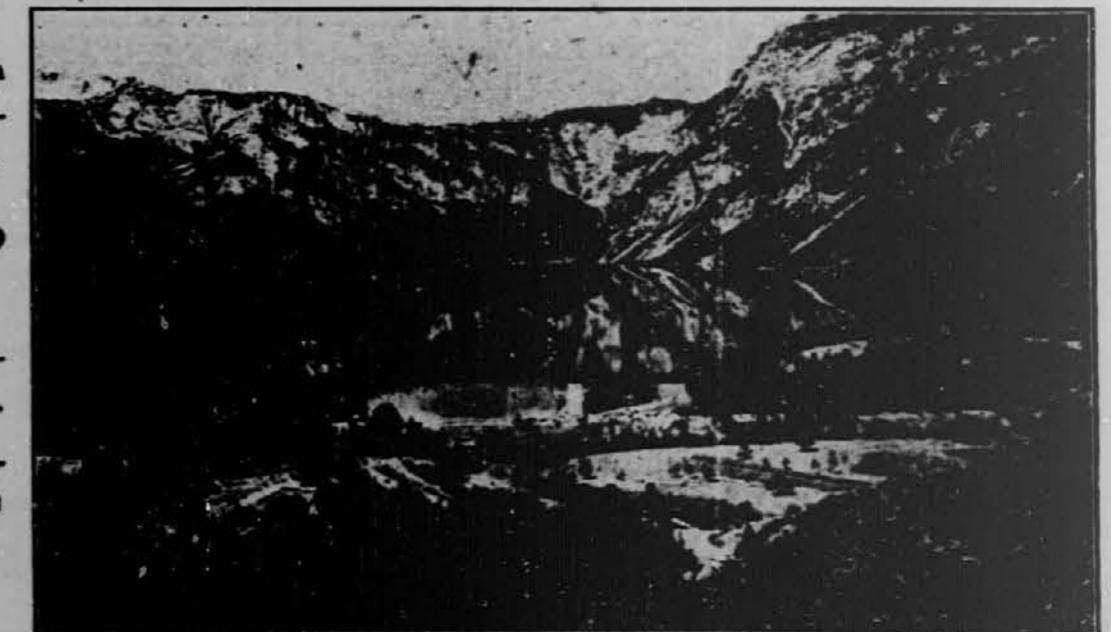
V stoterih slovenskih domovih
boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakro-tisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

Bohinjsko jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK

POZOR ROJAKI!

V ZALOGI IMAMO NOVE PREGLEDNE ZEMLJEVIDE:

JUGOSLAVIJE

(Na njem so označene poleg mest tudi večje slovenske vasi) stane \$ 1.—

Manjši zemljevid

BANOVIN

stane 25c

Zemljevid —

CELEGA SVETA

Knjiga, obsegajoča 48 str., seznam večjih mest s številom prebivalcev. Stane 50c

SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street
New York

Steboj do smrti

Roman iz življenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

8

"Koliko je bila stara vaša hči, ko je bila napravljena ta fotografija?"

"Sestmajst in nekaj čez."

"Koliko pa je sedaj stara?"

"Dvajset let."

"In vsa ta leta je bila iz očetove hiše?"

"Da, tukaj je nisem mogel rabiti. Spočetka je bila premajhna, da bi jo mogel prepustiti deklam, pozneje pa so postale razmere tako težavne, da sem jo hotel kolikor mogoče dolgo obvarovati s krbi, ki so trle mene. Kaj pa bi imela v tej razpadajoči hiši? Bog ve, da sem pogosto hrepel po svojem otroku toda temu hrepenuju se nisem podal, da ji sram ne bi pokvaril njenih mladih let. V svojih pismih me je seveda vedno prosila, da bi mogla zopet enkrat videti svojo 'lep domovino.' Žalibog, da pa ta lepa domovina že dolgo obstaja samo v njenih sanjah."

Pomilovalno gleda Henrik fotografijo mladega dekleta. V strem se mu porodi ginjenost. Ubogi otrok! Pri tem pozabi, da je v tem času postala štiri leta starejša in jo v duhu vidi pred seboj, kakoršno kaže s lika. Mlado dekle velikov, vernih oči, ki pa skoraj prerosno zrači krasnega obrazca. Kako zelo je podobna svoji materi! Kako jo bo zadelo, ko bo zopet videla svoj zanemarjen, razpadajoči dom. Mogoče ji bo to prihranilo, mogoče bo ostala še toliko časa v zavodu, da bo vse popravljeno in urejeno, da ji bo saj mogoče najhujše prihraniti.

Na to pa se zopet obrne k Erlachu. Toda predno more kaj reči, že prinese sluga govejo julio in s prekajeno gnijatio obloženo kruho. Henrik potisne majhno okroglo mizo poleg Erlachovega stola in sluga postavi na njo krožnike.

"Ali je v hiši kaj vina?" vpraša Henrik slugo.

Slugu skomigne z ramene.

"Klet je že davno prazna; toda milostljivi gospod ima še eno steklenico burgundea, toda ne vem, aka je še kaj v steklenici ostalo."

Henrik se vprašuje ozre na Erlacha.

Erlach pa molča pokaže na majhno omaro v steni. Slugajo odpre in najde v steklenici še nekaj burgundea. Kozarec natopi do poljvice; več ni bilo vina v steklenici. Kozarec ponudi svojemu gospodarju, ki ga maglo izprazni. Pri tem se mu roka trese in Frančka ga skrbno opazuje.

"Milostljivi gospod pa nimam več nobene moči. Dovolite, da pravim, da mi bilo prav, da ste še brez zajtrka iz hiše,"

"Nikar se ne luduj, Franč, saj imaš prav," pravi Erlach trudno, pa je vendar v njem nekaj veselja, da je mogoče zopet slediti v hladki, pošteni obraz svojega sluge.

"Ne ludujem se, ker nimam pravice; samo v skrbih sem za milostljivega gospoda; ne smete zboleli."

"Prav imate, Franč, to sem malo prej milostljivemu gospodu tudi reklo."

S tem besedami dvigne Henrik krožnik z juho ter ga porine pred Erlachom, ki mora jesti, če hoče, ali ne. Nato mora tudi pojesti kos kruha z gnijatjo. To kosilee ga vidno osveži in počasi se mu zopet vrnejo moči.

Henrik odslovi slugo, kot bi že imel sam odločevati v Erlachovi hiši.

"Samoj pojedite zopet na svoje delo, Franč, in nama natanite, kadar pridejo prvi upniki ali pa notar. Ostal bom pri gospodu Erlahu in bodite brže skrb."

"Dobro, gospod," odgovori Franč, kot bi vse bilo v redu, da mladi gospod daje v hiši povelja.

Ko sta Henrik in Erlach sama, sede Henrik Erlahu nasproti in mu s prijaznimi očmi gleda v obraz.

"Ali vam je že kaj boljše?"

Erlach prikima.

"Vino mi je dobro delo in priziritek tudi; mislim, da je zelo dolgo nisem jedel."

"Ali pa sedaj morete z menoj o vsem potrebnem govoriti."

"Mislim, da."

"Dobro!